

POGOVOR

*P*isanje ove knjige o Antoniju Janigru donekle ima veze i s mojim vlastitim životom. Susreo sam ga 70-ih godina, kada se on približavao šezdesetoj, ali je još ipak doživio nešto poput posljednjeg vrhunca u svojoj karijeri, prije negoli se njegova zvijezda počela spuštati. Bilo je to još prije negoli je morao prestati svirati čelo, jer ga je bolest u tome previše ometala; bilo je to također prije negoli su se počele pojavljivati sjene dubokoga životnog pesimizma koje su kasnije, unatoč svim prvotnim sposobnostima pobuđivanja životne radosti, sve više zaposjedale njegovo biće.²¹⁷

Njegova smrt 1989. godine, ljudima koji su mu do kraja ostali odani (a bilo ih je malo), nije predstavljala veliki rez. Oni su već bili naučili opraštati se od njega postupno, korak po korak, kao što se i on svjesno i korak po korak opraštao od njih. Ova smrt velikog glazbenika mogla bi se učiniti kasnim krajem jedne epohe koju je Antonio Janigro znao itekako obilježiti, a čiji su posljednji predstavnici ustuknuli pred novim, drukčijim razvojnim trendovima. Bilo je to značajno razdoblje glazbene interpretaci-

²¹⁷ Usp. Test. Veronica Kleiber, Milano.

je, među čijim je nezaboravnim imenima bilo i njegovo. U tom se smislu kroz ovu knjigu provlači stanovita sjeta.

Janigro je za mene, međutim, značio i susret s jednom Italijom čiji su shvaćanje umjetnosti i životni stav bili vriedni neograničenog poštovanja. On je označavao mogućnost pronalaženja onoga što je u Europi između dvaju strašnih ratova i nakon toga bilo otkriveno kao nov, valjan pristup velikoj umjetnosti i stilu njezina prikazivanja. Bio je to put kroz modernu i natrag, u golemu tradiciju baroka, klasike, romantike i 19. stoljeća, pa sve do duboko u sadašnjost; Janigro je pritom mnogima mogao biti predvodnikom.

Janigrov život i djelovanje na raznolik i većinom silno simpatičan način sadrže taj nadasve plodonosan razvitak — sa svim njegovim krizama, dakako. Ova je knjiga posvećena živom sjećanju na njega; u njoj je sadržan pokušaj isticanja najvažnijih silnica njegova života. U knjizi sam pokušao održati budnim moguća sjećanja te ih isticanjem nekih pojedinosti iznova oživjeti. To što se odavno postojeća namjera pisanja knjige, unatoč nekim zaprekama konačno uspjela ostvariti, prije svega zahvaljujem Nicole i Damiru Janigru, majstorovoj djeci koja su bila spremna velikodušno staviti na raspolaganje svjedočanstva i dokumente iz ostavštine Antonija Janigra. Branka i Milutin Cihlar, šogorica i brat Nede Cihlar, Janigrove supruge i majke njegove djece — omogućili su zanimljive uvide u vrijeme provedeno u Zagrebu. Za moj sveukupni uvid i za opisivanje Janigrove mladosti i studentskog doba dragocjen je bio intervju koji je Oreste Bossini napravio s Janigrom u ljeto 1988. — nepunu godinu dana prije majstorove smrti.

Mnoge sam detalje tijekom petnaest godina druženja čuo izravno iz maestrovih usta i o njima s njime razgova-

rao. Njegov zet, prof. Romano Mádera, bio mi je na početku i tijekom rada na knjizi prijatelj koji me pažljivo prati i kojemu mnogo toga zahvaljujem. Pomoć mnogih prijatelja, a osobito moje supruge koja je sa mnom dijelila prijateljstvo s Janigrom, sigurno je uvelike koristila unutarnjoj istinitosti mog prikaza.

Autor